

jeg tillige, jeg havde nær sagt desværre, har en ikke saa lille Erfaring i dette Spørgsmaal. Naar det imidlertid af den sidste ærede Taler skal slaas fast, at Alle kunne faae Hjælp hos autoriserede Læger, maa jeg dog sige et Par Ord i den Anledning. Det ærede Medlem kan naturligvis derved kun forstaa, at den Hjælp, Lægerne muligvis kunne bringe tilstede, findes overalt; thi ellers vilde hans Ord virkelig indeholde en endog meget stor Usandhed. Jeg har meget stor Agtelse for de Læger, der ere ansatte her i Landet, baade for Embedslæger og praktiserende Læger. Jeg tror, man møder en saadan Velvillie hos dem, som man ikke møder allevegne; deri er jeg enig med det ærede Medlem. Men ligesaa vist er det, at jeg har bragt i Erfaring, ikke i et enkelt, men i mange Tilfælde, at Læger, der have et meget stort Navn her i Danmark, og hvis Navne ere bekendte udenfor Landets Grændser i ikke smaa Kredse, have maattet erklære sig fallit overfor visse Tilfælde. Jeg skal nævne fra min egen Hjemstavn et bestemt Exempel. Der var netop en Karl, som ved et forkert Tag fik sin Arm i en saadan Tilstand, at den krøblede sig sammen og blev ganske stiv. Han var under Lægebehandling i 3 til 4 Uger, men der var ikke Tale om, at han kunde blive hjulpen. Saa henvendte han sig til en bestemt Mand her i Byen, som har et meget godt Omdømme, hvad Kirurgien angaar, og i mindre end 14 Dage blev han kureret. Efter den Tid har han gjort Militærtjeneste og aftjent sin Barnepligt, uden at det har generet ham. Saaledes kunde jeg fremdrage Ænse af Tilfælde. Det forholder sig ikke, som Flere her i Thinget maaeste tro, at det er for at undgaa at søge Lægehjælp, at Folk rende til Kvalsalvere. Det er i detmindste Noget, der er ukjendt i min Egn. Nei, vi gjøre alt Muligt for at komme til autoriserede Læger, og først naar der hos disse ikke er Haab om Redning, gaa Folk til saadanne uautoriserede Folk, der, særlig hvad Kirurgien angaar, ere almindelig bekjendte for at være meget dygtige Mænd. Jeg kunde ogsaa pege hen paa flere Tilfælde af Ledevand. Der er Tilfælde deraf maaskevis, hvor Lægerne ikke alene ikke forbedre den Syges Tilstand, men efter min Mening endog forværre den. Jeg tror ganske vist, at de gjøre Alt, hvad de efter deres Lægevidenskab kunne, men de kunne ikke magte denne Sygdom. Det har idetmindste viist sig saaledes hos os. Det gaar ikke an, at vi forgude Lægerne, ligesaa lidt som vi skulle forgude andre Videnskabsmænd, thi det er saa vist som Noget, at Intet er fuldkomment, og hvad Lægerne angaar, maa vi tilgive, at de i mange Tilfælde famle i

høi Grad. Jeg skalde ikke have udtalt dette, hvis ikke den sidste ærede Taler havde sagt, at man kan faae Hjælp i tilstrækkelig Grad hos de autoriserede Læger; det er nemlig langtfra Tilfældet. Jeg tror, vi kunne gaa et Skridt videre. Folk ere ikke saa uhyndige eller saa overtroiste, at de tro, at Kvalsalvere kunne gjøre Mirakler, og jeg mener derfor, at saaledes som Alt nu er fremstredet, burde vi sige til enhver myndig Mand og Kvinde, — vel at mærke kun til myndige Folk: Gaa til Hvemsomhelst Du ønsker for at blive helbredet. Der er ganske vist mange Tilfælde, hvor de fleste Læger godt kunne kurerer; men jeg er overbevist om, at Lægerne ogsaa begaa mange Feilgreb og Misgreb, og at mange Mennesker blive ligesom slaaede ihjel under deres Behandling, uagtet Lægerne gjøre Alt, hvad de kunne; de gjøre dette trods deres bedste Villie, fordi de gribe feil og ikke kunne gaa dybt nok ind i disse indviklede Forhold. Naar vi ere komne saavidt, at Folk i 99 af 100 Tilfælde søge Lægehjælp, saa tror jeg ikke, at Overtroen her i Danmark kan være saaledes, at Folk skalde gaa hen og lade sig forkludre af disse Kvalsalvere. Naar det er faktisk, hvad jeg har erfaret, og som jeg kan bevise, ikke med eet, men med Ænse af Tilfælde, saa er det haardt for dem, der trænge til Hjælp af dem, der kunne bringe den, at de, trods hvad jeg har anført her, og som der er Exempler paa i hundredevis, ikke kunne gaa hen og hente Hjælp, hvor Hjælp er at finde. Jeg vil haabe, at den Tid ikke skal være fjern, da vi faae et noget friere Syn paa disse Forhold. — Alt alle disse Mirakeldoktorer og saa Meget af det, der gjøres bekjendt gennem Aviserne, kun er Humbug, kunne vi let blive enige om; men hvor Kjendsgjerninger tale for det Mødsatte, er det haardt for begge Parter, at Vedkommende skal straffes. Jeg vil, som sagt, haabe, at det ikke vil vare længe, inden vi faae en bedre Ordning af dette Forhold.

Da Sagen yderligere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Indstilling af Udvalget med Undtagelse af Rosen:

(Bet. Nr. 3.) Andragende fra F. C. A. Dybdahl i Hinnerup om Tillabelse til at udøve Lægepraxis henvises til Justitsministerens Overveielse.

vedtoges med 44 Stemmer mod 13.